

tvinges til at være med som Bidragydere. Staten er den Forening, vi er tvangsindlagte Medlemmer af, og den bør derfor efter vort Syn kun benyttes til saadanne Opgaver, som virkelig i lige Grad er fælles Opgaver for alle, og det kan aldrig saadanne Ting som Kultur i de forskellige Smagsretninger blive.

Jeg maa maaske have Lov til med det samme at angribe det ærede Medlem Hr. Chr. Hansen, fordi han paa ny drog denne Myte frem om, at vi havde stemt stik imod vor Overbevisning, naar vi i sin Tid havde stemt for et Tilskud paa 3 000 Kr. til et eller andet Kulturformaal, et Præstemøde eller lignende. Der forelaa et Forslag, hvor et Tilskud paa 5 000 Kr. foresloges nedsat til 3 000 Kr., og i vor Naivitet stemte vi altsaa for de 3 000 Kr. for at slippe fri for de 5 000. Det ved ogsaa vore Angribere meget vel. Hvis det endelig skal være saa stor en Brøde, at man begaar en saadan teknisk Fejl, morer det mig rent ud sagt i Dag at kunne henvise til, at jeg under en Afstemning var Vidne til, at to af den ærede Ordførers Partifæller — jeg er endda ikke vis paa, at den ene ikke var ham selv — stemte baade for og imod det samme Forslag, ved den ene Afstemning ganske vist kun kortvarigt, idet et Blik rundt i Salen foranledigede dem til at sætte sig ned, og saa stemte de modsat et Øjeblik efter. Naar dette kan hænde en gammel, dreven Politiker, kan man vel holde os det til gode, at vi ved en teknisk Fejl kommer til at stemme for et Forslag, hvorefter der ydes et Tilskud, skønt vi kun vilde stemme for en Nedsættelse af dette.

Jeg tør ikke gaa ind paa de mange Angreb fra det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen paa „Uretsstaten“, da jeg vel saa vil blive afbrudt af Formanden, fordi det ligger udenfor Dagsordenen. Men ogsaa til ham vil jeg gerne sige, at vi skelner mellem Samfundsopgaver og Statsopgaver.

Det blev nævnt af et andet æret Medlem, at Forlystelsesskatten paa en Maade udjævnedes den Uret, at nogle maatte betale for andre, idet Forlystelsesskatten betales af alle dem, der nyder Forlystelser rundt om i Landet, og det giver altsaa en Indtægt, som passende kunde benyttes til at dække Underskuddet for dem, der foretrækker den Slags Forlystelser som det at gaa i det kongelige Teater. Men hvis det er Mening, at Forlystelsesskatten skal forsvares paa den Maade, vilde det være rimeligt, at man ophævede den helt og lod enhver betale for de Forlystelser, han gaar til og sætter Pris paa i Stedet for at

tvinge ham til at betale for andres. Andet ligger der dog ikke i vort Forslag her, end at enhver skal betale for de Særgoder, han ønsker at nyde, og det skal ikke gennem Skattevæsenet overvælttes paa andre. Det er ikke Udtryk for Kulturfjendtlighed, men netop for Respekt for Kulturen, at vi ikke foreslaar at paatvinge nogen den, men den skal komme til dem, der er villige til at ofre, hvad det koster at modtage den.

J. Oskar Andersen: Den ærede Forslagsstillers (Axel Dam) Udtalelser giver mig ikke Anledning til mange Bemærkninger, bortset fra dette, at man selvfølgelig kan fornøje sig med at tage Ordet Samfund i en anden Betydning, end Folk i al Almindelighed gør det. Vi plejer at tage det i den Betydning, man har nedarvet her i Landet. Det vil sige med andre Ord, at Samfundet ikke er en tilfældig Sammenslutning af Folk, der har fælles Interesser, men Samfundet er Borgerskabet som saadant, som fra gammel Tid har optaget forskellige Formaal, som ogsaa bl. a. kan være af kunstnerisk Art. I øvrigt interesserer det mig at høre, at det ærede Medlem Hr. Axel Dam altsaa vil være imod Kommunitilskud. Jeg maa sige, at for mit Vedkommende er jeg ogsaa en Modstander af Kommunitilskud til det kongelige Teater. Jeg har i det hele taget ikke Lyst til at lade flere uvedkommende blande sig ind i Styret. For det er klart, at hvis man først faar kommunalt Tilskud, vil de forskellige Kommunalbestyrelser ogsaa ønske Indflydelse paa, hvordan Teatret ledes.

Derimod skal jeg tillade mig at gøre nogle Bemærkninger i Anledning af den højtærede Ministers Udtalelser. Det interesserer mig naturligvis at høre disse forskellige Efterretninger om Tilskud til fremmede Teatre. Det er mig ikke ubekendt, at der fra gammel Tid har været givet saadanne store Tilskud, ogsaa og navnlig kommunale Tilskud til kommunale Teatre. Men det forekommer mig at være en mærk værdig Ting, at man skal kræve kommunalt Tilskud til et Statsteater, der fra gammel Tid har været vant til Statstilskud, og dermed som sagt faa nye Kredse interesseret i, hvordan dette Teater ledes. Hvis man henviser til, at der f. Eks. i Hamborg gives et kommunalt Teatertilskud paa 1½ Mill. Kr., viser det jo kun, at man i Hamborg, hvor der ikke er et Statsteater, faar noget svarende til, hvad der hos os gives for at holde en Scene gaende, der omfatter den kunstneriske Ydelse, som et saadant tysk Stadtteater giver. Jeg skal herom tillade mig at sige,